

การพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่
โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

อตุลย์ ศรีรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ธันวาคม 2552

การพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่
โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

อดุลย์ ศรีรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ธันวาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A GUIDELINE DEVELOPMENT TO DEVELOP STAFF WORKING AT SMALL- SIZED
SCHOOLS, UNDER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 1 AND 2 : A CASE STUDY ON WAT TAMMAI SCHOOL, WAT SRIPAWANG
SCHOOL AND WAT LADRAHONG SCHOOL

ADUL SRIRAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
December 2009

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง
โดย	อคุณย์ ศรีรักษ์
สาขา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต)

..... กรรมการ

(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... อธิการบดี

(ดร.นุรพาทิส พลอยสุวรรณ)

ธันวาคม พ.ศ. 2552

อดุลย์ ศรีรักษ์. (2552). การพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 : กรณีศึกษา
โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ และโรงเรียนวัดลาดระโงง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
ขนาดเล็ก 2) ศึกษาผลการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็ก ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์และโรงเรียนวัดลาดระโงง เครื่องมือที่
ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการบรรยาย แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
คู่มือแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็ก และแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยศึกษาเอกสาร หลักฐานที่ปรากฏ การรับฟังการบรรยาย การสนทนากลุ่ม การสังเกต การ
สอบถาม การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก มีบุคลากรน้อยแต่มีภารกิจงานมาก มีบุคลากรไม่
ครบชั้นเรียน และสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอก ขาดความถนัดในวิชาที่สอน การไม่เข้าใจระบบ
และวิธีการทำงาน ขาดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะในการทำงานอย่างต่อเนื่องขาด
ทักษะในการใช้สื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงการขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ปัญหาที่
พบคือ โรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาบุคลากรตามสภาพที่สามารถจะดำเนินการได้ เนื่องจากมี
บุคลากรน้อย ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรงและงบประมาณที่จำกัด ขาดการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การ
พัฒนาบุคลากรไม่มีรูปแบบที่เหมาะสมและที่สำคัญคือการขาดการติดตามและประเมินผลการ
ดำเนินงาน สถานศึกษาจึงมีความต้องการแนวทางการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม ผลการพัฒนาแนว
ทางการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แนวทางซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน
ได้แก่ 1) การหาความต้องการในการพัฒนาบุคลากร 2) การวางแผนการพัฒนาบุคลากร 3) การ
ดำเนินการพัฒนาบุคลากร 4) การติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากร ซึ่งผลการทดลองใช้
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่พัฒนาขึ้นได้ทุกขั้นตอนและ
มีความเห็นตรงกันว่ามีความเป็นไปได้และมีความพึงพอใจต่อแนวทางการพัฒนาบุคลากรที่
พัฒนาขึ้นในระดับมาก

Adul Srirak. (2009). **A Guideline Development to Develop Staff Working at Small - Sized Schools, under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area Office 1 and 2 : A Case Study on Wat Tammai School , Wat Sripawang School and Wat Ladrachong School.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr.Chidchai Sananseang, Assistant Professor Kanchana Rungratri.

ABSTRACT

The research aimed to : 1) develop a guideline for staff development working at the small-size schools; 2) study the results after using the guideline developed. The population comprised small - sized schools under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area Office 1 and 2. The sample group consisted of Wat Tammai School, Wat Sripawang School and Wat Ladrachong School. The research instruments included a record form, a questionnaire, a group discussion record form, a staff development manual, and an interview.

The results showed that there were inadequate staff comparing to their work load. The teachers had to teach the subjects they did not know much. They also lacked knowledge in their work system, an opportunity to improve their knowledge and skills both in working and technology, and morale. The problems of the small-sized schools also included lack of budget and staff who were responsible for certain tasks. Besides, they lacked an operational plan, an appropriate personnel development , and a feedback and an evaluation which seemed to be a crucial problem. It was, therefore, necessary for them to develop a guideline for staff development. The guideline consisted of 4 stages : 1) need analysis for staff development, 2) staff development plan, 3) operation according to the plan, and 4) feedback and evaluation. The guideline developed was found practical, suitable and satisfactory for small-sized schools as viewed by the school administrators and staff .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงจาก ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อธิการบดี ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจนา รุ่งราตรี อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ให้ความรู้ ซึ่งนำไปในการประยุกต์ใช้เทคนิค การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ไปวิจัยและพัฒนางานจนเกิดผลสำเร็จ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุลิต และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี ที่แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติม แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการอภิญญา อ่อนจริง ผู้อำนวยการเรณู ศรีนิล ผู้อำนวยการอัจฉรา คหินทพงษ์ ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และ โรงเรียนวัดลาดตระโหงทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาอันมีค่ายิ่งให้โอกาสผู้วิจัยและเข้าร่วมเป็นคณะร่วมทำงานวิจัยและพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นประโยชน์กับสถานศึกษาขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบบูชาแด่บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตา สั่งสอน อบรม เกื้อหนุนให้การศึกษาและความรู้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

อดุลย์ ศรีรักษ์